

Sygn. akt V CSK 165/20

POSTANOWIENIE

Dnia 9 grudnia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z wniosku N. K.
przy uczestnictwie K. K., W. S., U. K. i M. S.
o zasiedzenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 9 grudnia 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy
od postanowienia Sądu Okręgowego w O.
z dnia 19 września 2019 r., sygn. akt II Ca (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wnioskodawca N. K. złożył skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w O. z dnia 19 września 2019 r., którym oddalono jego apelację od postanowienia Sądu Rejonowego w K. z dnia 23 listopada 2018 r., którym oddalono wniosek o stwierdzenie nabycia przez zasiedzenie udziału 4/18 własności nieruchomości położonej w Z..

Sąd Najwyższy, oceniając – na podstawie art. 398⁹ § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. – skargę kasacyjną z punktu widzenia podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

Skarżący oparł wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania na przyczynie z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) powinno spełniać wymagania stawiane zagadnieniu prawnemu przedstawianemu Sądowi Najwyższemu przez sąd drugiej instancji w razie powstania poważnych wątpliwości (art. 390 § 1 k.p.c. - zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2014 r., I UK 361/13, z dnia 14 września 2012 r., I UK 218/12 - nie publ.), których nie można rozwiązać za pomocą powszechnie przyjętych reguł wykładni prawa (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 maja 2015 r., III CZP 16/15, z dnia 24 października 2012 r., I PK 129/12 - nie publ.). Wspomniane wątpliwości muszą znajdować się w związku przyczynowym z rozstrzygnięciem sprawy (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 2014 r., III CZP 79/14, BSN 2014, nr 11, s. 7), który powinien wynikać z uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada 2013 r., III CZP 71/13, nie publ.). Istotne zagadnienie prawne należy bowiem postawić w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, by mogło być rozpatrywane w oderwaniu od konkretnego stanu faktycznego, a wątpliwości z nim związane muszą mieć charakter wyłącznie prawny, czyli nie mogą obejmować elementów stanu faktycznego sprawy (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 2012 r., III CZP 14/12, z dnia 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14, z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14 - nie publ.). Kolejnym niezbędnym elementem uzasadnienia tej przesłanki jest wskazanie przepisu prawa, który wzbudził poważne wątpliwości (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 lipca 2014 r., II PK 257/13, nie publ.), a także różnych możliwych sposobów jego interpretacji, wynikających z judykatury lub piśmiennictwa, w tym również zajęcia przez samego skarżącego stanowiska co do rozstrzygnięcia sprawy oraz przyczyn wadliwości zaskarżonego orzeczenia (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2013 r., III SK 54/12, nie publ.). Wymagania tego nie można zastąpić postawieniem samych pytań do rozstrzygnięcia Sądowi Najwyższemu (zob. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 września 2011 r., I PK 52/11, nie publ.) Jednocześnie zagadnienie prawne może zostać uznane za istotne tylko wtedy, kiedy Sąd Najwyższy nie wyraził jeszcze stanowiska w związku z przedstawionym problemem, a w przypadku istnienia rozstrzygnięcia problemu - nie zaszły żadne

okoliczności faktyczne uzasadniające jego zmianę (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP 2003, nr 13, poz. 5).

Według skarżącego istotne zagadnienie występujące w sprawie wiąże się z oceną skutków, jakie wywołują czynności podejmowane przez strony w innym postępowaniu cywilnym, które na skutek umorzenia nie wywołało skutków prawnych przewidzianych przez ustawę. Zdaniem skarżącego, Sąd II instancji przyjął, że wnioskodawcy nie można przypisać statusu samoistnego posiadacza ze względu na czynności, które podjął w umorzonych postępowaniach o dział spadku.

Powyższe zagadnienie nie może stać się przyczyną przyjęcia skargi do rozpoznania. Istotnie, Sąd odwoławczy odniósł się w uzasadnieniu kwestionowanego postanowienia do stanowiska wnioskodawcy wyrażonego w toku postępowania o dział spadku, zgodnie z którym podejmował on wówczas jedynie czynności współwłaścicielskie o charakterze zachowawczym. Odniesienie to jednak padło w kontekście dodatkowych argumentów przemawiających za tym, że wnioskodawca nie zasygnalizował pozostałym współwłaścicielom w wystarczający sposób zmiany zakresu swojego samoistnego posiadania. Właśnie dostrzegalne wyrażenie zmiany tego zakresu jest przesłanką pozwalającą stwierdzić zasiedzenie udziału we współwłasności, inaczej niż w przypadku osoby dążącej do zasiedzenia nieruchomości, której właścicielem nie była w żadnej części, w takiej sytuacji nie stosuje się domniemania posiadania samoistnego.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania.

jw